

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
MAGISTRAT
DR. RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.

Rikors Numru: 216/2020 RM

Gerald Camilleri

-Vs-

Christopher Camilleri u Stalagmite Connections Limited

Illum, 24 ta' Lulju 2023

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ipprezentat minn Gerald Camilleri fir-Registru tal-Qorti fit-3 ta' Novembru 2020 fejn talab li l-konvenuti Christopher Camilleri u s-soċjeta' Stalagmite Connections Limited jiġu kkundannati jhallsu s-somma ta' disa' t'elef sitt mija u ħamsa u sebghin Euro (€9,675) in via ta' refuzjoni ta' depoziti li thallsu lilkom għal xogħol ta' installazzjoni ta' lift li ma sarx kif miftiehem u spejjez inkorsi bhala rizultat ta' inadempjenza tagħkom.

Rat ir-Risposta pprezentata minn Christopher Camilleri fid-29 ta' Diċembru 2020 fejn ġie eċċepit:-

1. *Illi t-talba tal-attur hija infondata fil-fatt u fid-dritt u għandha tiġi miċhuda bl-ispejjeż kontra l-istess attur u dan stante li hu kompletament inveritier li x-xogħol ta' installazzjoni tal-lift in kwistjoni ma saritx skond kif kien miftihem;*
2. *Illi b'żieda mas-suespost, l-esponenti dejjem onora l-obbligi kuntrattwali minnu assunti mal-attur;*
3. *Illi di fatti l-esponenti issuplixxa u installa l-parti mekkanika tal-lift mertu ta' dawn il-proċeduri lil attur kif kien miftiehem miegħu u dan sar skond is-sengħa u l-arti.*
4. *Illi għandu jiġi rilevat illi x-xogħol ta' installazzjoni elettrika tal-imsemmi lift ma setax jiġi finalizzat biss minħabba diversi nuqqasijiet loi huma unikament attribwibbli lil attur u bi vjolazzjoni tal-ftehim ta' bejniethom u dan kif ser jiġi ppruvat waqt is-smiegħ ta' din il-kawża;*
5. *Illi b'żieda mal-eċċezzjoni sureferita jiġi rilevat illi l-ewsonenti kien fl-impossibilita' li jiffanlizza u jiproċedi għaċ-ċertifikazzjoni tal-imsemmi lift minħabba nuqqasijiet serji u gravi attribwibbli unikament lil attur u dan kif ser jiġi ppruvat waqt is-smiegħ ta' din il-kawża;*
6. *Illi permezz ta' din l-ażżjoni l-attur qed jittenta jarrikkixxi ruħhu ngustament stante li l-lift de quo agitur gie fil-fatt supplit u nstallat u kull ma kien jonqos hu li tiġi finalizzata l-installazzjoni elettrika ta' dan il-lift li ma saritx minħabba raġunijiet u tortijiet imputabbli lil attur. Għaldaqstant, għandu jirriżulta illi l-attur qed jinqeda u jieħu vantaġġ indebitu minn proċedimenti ġudizzjarji sabiex invanta pretensjonijiet inezistenti u nfondati fil-liġi u b'hekk jivvessa lil esponenti;*
7. *Illi finalment, huwa l-attur li hu debitur tal-esponenti stante li jonqsu jithallas bilanċ tax-xogħolijiet u materjali supplit lilo riġwardanti dan il-lift kif ukoll*

ħlas ta' spejjeż addizzjonali inkorsi mil-esponenti minħabba li l-attur naqas milli jagħmel dawk il-preparamenti li kienu meħtieġa fil-fond tiegħu sabiex tkun tista' tiġi kompletata l-installazzjoni tal-lift odjern entro iż-żmien indikat mil-attur stess. Illi di piu' l-attur appropria ruħhu indebitament minn oġġetti proprjeta' tal-esponenti li kienu jinsabu fil-fond tal-attur waqt li kienu qed isiru l-imsemmija xogħolijiet. Illi għaldaqstant qed tiġi ntavolata l-kontro-talba relattiva;

8. *Salv eċċezzjonijiet ulterjuri permissibbli mil-liġi;*

Bl-ispejjeż.

Rat ukoll il-kontro talba tal-konvenut Christopher Camilleri, ipprezentata kontestwalment, fejn ġie premess u mitlub:-

1. *Illi l-esponenti ġie ingaġġat mill-attur ikonvenzjonat sabiex jissupplixxi u jinstalla lift ġewwa blokkja appartamenti li tinsab: Numru 98, bl-isem 'Sacred Heart' fi Triq l-Imdina, Ħal Qormi;*
2. *Illi dan il-lift ġie supplit kif ukoll installat skond il-ftehim bejn l-esponenti u attur rikonvenzjonat;*
3. *Illi skond dan l-istess ftehim ta' bejniethom, l-attur rikonvenzjonat kellu jagħmel diversi preparamenti sabiex l-installazzjoni ta' dan il-lift tkun kompluta, liema preparamenti sabiex l-installazzjoni ta' dan il-lift tkun kompluta, liema preparamenti hu għażel li ma jwettaqx bir-rizultat li dan il-lift ma setgħax jinxtgħel u jiġi ċertifikat skont il-liġi;*
4. *Illi minkejja li l-esponenti rikonvenzjonant ossia Christopher Camilleri wettaq ix-xogħolijiet mifthema, l-attur rikonvenzjonat irrifjuta mingħajr ebda raġuni valida milli jħallsu l-bilanċ rimanenti għal dawn ix-xogħolijiet fl-ammont ta'*

erba' t'elef tmien mija u disgħa u tmenin euro u tmenin ċenteżmu (EUR 4,889.80);

- 5. Illi minħabba nuqqasijiet imputabbli lil attur rikonvenzjonat sabiex iwettaq il-preparamenti fil-blokka biex jippermettu li l-installazzjoni tal-lift tiġi esegwita fiż-żmien miftihem bejniethom, l-esponenti kellu jaħżen għal diversi xhur l-makkinarju tal-imsemmi lift, liema spejjeż għall-ħażna ammontaw għal sitt t'elef u ħames mitt euro (EUR 6,500) liema ammont huwa ukoll dovut mill-attur rikonvenzjonat lil esponenti;*
- 6. Illi l-lift odjern ma nxtgħelx biss a kawża ta' nuqqasijiet u tortijiet imputabbli lil attur rikonvenzjonat;*
- 7. Illi di piu' waqt li l-esponenti rikonvenzjonant kien qed jese gwixxi dawn ix-xogħolijiet fl-imsemmi fond għewwa Hal Qormi, l-attur rikonvenzjonat għamel approprjazzjoni indebita ta' oġġetti appartenenti lil esponenti rikonvenzjonant sabiex jagħmel gwadann illeċitu. Illi l-valur ta' dawn l-oġġetti jammonta għas-somma ta' elf u ħames mitt euro (EUR 1,500);*
- 8. Illi l-attur rikonvenzjonat gie diversi drabi interpellat sabiex jersaq għall-ħlas ta' dawn l-ammonti msemmija hawn fuq, iżda hu baqa' inadempjenti;*
- 9. Illi għalhekk l-esponenti kellu jipproċedi b'din il-kontro-talba;*

Jgħid għalhekk ir-rikonvenzjonat Gerald Camilleri, prevja kwalsijasi dikjarazzjoni neċessarja u opportuna, nkluż il-ħatra ta' periti nominandi, l'għaliex din l-Onorabbli Qorti ma għandiex għar-raġunijiet hawn fuq imsemmija;

- 1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi r-rikonvenzjonat Gerald Camilleri hhu debitur tar-rikonvenzjonant Christopher Camilleri l-ammont ta' tmax-il elf, tmien mija u*

disgħa u tmenin euro u tmenin ċenteżmu (EUR 12,889.80), jew kull ammont ieħor verjuri;

- 2. Konsegwentement, tikkundanna lir-rikonvenzjonat Gerald Camilleri iħallas lir-rikonvenzjonant Christopher Camilleri is-somma ta' tmax-il elf, tmien mija u disgħa u tmenin euro u tmenin ċenteżmu (EUR 12,889.80), jew kull ammont ieħor verjuri.*

Bl-imghaxx u bl-ispejjeż kollha nkluż dawk tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju li qed jiġi ippreżentat kontestwalment kontra r-rikonvenzjonat, li minn issa hu ngunt għas-subizzjoni.

Rat ir-Risposta tal-attur rikonvenzjonat, Gerald Camilleri, għall-kontro talba tal-konvenut Christopher Camilleri, ippreżentata fil-5 ta' Jannar 2021, fejn eċċepixxa:-

- 1. Illi t-talbiet tar-rikonvenzjonant huma għal kollox nfondati fil-fatt u fid-dritt.*
- 2. Illi l-imsemmi rikonvenzjonant kien inadempjenti fil-inkarigu mogħti lilu u abbanduna għal kollox il-materjali mhallsin mill-esponent.*
- 3. Il-materjali koncernati mill-installazzjoni tal-lift in kwistjoni thallsu internament mill-esponent u thallew fil-proprjeta' tal-esponent minn terza persuna, u cioe' s-socjeta' intimata Stalagmite Connections Limited.*
- 4. L-esponent ma proprja ruhu minn l-ebda oggetti proprjeta' tar-rikonvenzjonant u certament l-imsemmi rikonvenzjonant ma rreka l-ebda spejjeż għad-dannu tieghu kkawzati mill-esponent.*

Salvi eccezzjonijiet ohra

Bl-ispejjes.

Rat ir-Risposta tas-soċjeta' konvenuta Stalagmite Connections Limited ipprezentata fit-3 ta' Frar 2021 fejn gie eċċepit:-

- 1. Illi t-talba tal-attur ghandha tigi miċhuda stante li hija infondata fil-fatt u fid-dritt;*
- 2. Illi l-lift ma giex ordnat minghand is-soċjeta' eċċipjenti izda minghand l-intimat l-iehor Christopher Camilleri u kien l-istess Christopher Camilleri li kien ukoll esklużivament responsabbli għall-installazzjoni tal-istess lift u għaldaqstant għal tali ordni u insallazzjoni s-socjeta' eċċipjenti ma tistax tinżammi responsabbli, la kuntrattwalment u lanqas altrimenti;*
- 3. Illi s-socjeta' eċċipjenti ma kienet bl-ebda mod inadempjenti u fil-fatt onorat pjenament il-ftehim iffirmit bejn il-kontendenti tal-11 ta' Janar 2020 (kopja annessa u mmarkata Dok A);*
- 4. Illi għaldaqstant is-soċjeta' eċċipjenti ma tistax tkun tenuta responsabbli la għal xi rifiżjoni ta' flus u lanqas għall ebda danni jew allegata inadempjenza.*

Bl-ispejjeż.

Semgħet ix-xhieda kollha;

Rat id-dokumenti kollha esebiti u l-provi kollha prodotti mill-partijiet;

Semgħet is-sottomissjonijiet orali tal-abbli avukati tal-partijiet, fl-udjenza tat-12 ta' Ġunju 2023;

Rat l-atti kollha;

Rat illi l-kawża kienet imħollija għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

L-attur qed jitlob ir-rifuzjoni ta' ammont ta' flus li huwa ħallas lil terzi għal xogħol ta' installazzjoni ta' lift kif ukoll il-ħlas ta' spejjeż inkorsi minnu, fis-somma komplessiva ta' €9,675 b'konsegwenza tan-nuqqas ta' adempjenza tal-obbligi kontrattwali tal-konvenuti¹.

Mill-fatti li joħorġu mill-atti u mill-provi jirriżulta illi l-attur kien ordna lift² mingħand il-konvenut Christopher Camilleri li da parti tiegħu kellu jordna dan il-lift kif ukoll jistallah fil-komun ta' blokk appartamenti proprjeta' tal-attur ġewwa 96, Mdina Road, Hal Qormi, għall-prezz globali ta' €17,180 eskluż VAT. Il-partijiet iffirmaw ftehim ("Lift's Contract") fis-16 ta' Mejju 2019 fejn l-attur dakinhar ħallas depożitu lill-konvenut fis-somma ta' €5,154, kif miftiehem. Ġie maqbul ukoll illi l-lift jġi konsenjat direttament fil-post tal-installazzjoni bejn għaxra sa tnax-il ġimgħa mill-ordni (eskluż ix-xahar ta' Awwissu) u mal-ħlas tat-tieni pagament kif imsemmi fil-ftehim, filwaqt li l-lift kellu jġi installat mill-konvenut bejn ġimagħtejn u tliet ġimgħat mill-konsenja u mit-tlestija tax-xogħolijiet preparatorji da parti tal-klient, cioè' l-attur. Dawn ix-xogħolijiet preparatorji ("*Client's Preparations*") kellhom jikkonsistu fis-segwenti:-

3 phase power supply in machine room terminated white Rotary Isolator

2 ventilation openings at the headroom level

Telephone line white emergency backup in machine room for emergency line

Ġie miftiehem speċifikatament ukoll illi f'każ li ma jkunx għad hemm provvista tad-dawl waqt l-installazzjoni, jinkera *3-phase generator* għas-somma addizzjonali ta' €280

¹ Għalkemm it-talba fir-Rikors promotur giet imfassla bħala talba għar-rifuzjoni ta' depożitu mħallas lill-konvenuti, meta xehed in kontro-eżami l-attur ippreċiża li t-talba tiegħu f'din il-kawza hi għall-ħlas tas-somma li huwa kellu jħallas lit-terz kuntrattur biex jistalla l-lift wara li l-konvenuti naqsu milli jwettqu l-obbligi tagħhom skont kif miftiehem – xhieda tal-attur 14 ta' Marzu 2022.

² Ara lista ta' speċifikazzjonijiet – paġna 35 u 36 tal-atti tal-kawża.

sabiex l-istallazzjoni tista' ssir. Il-bilanċ tal-prezz tal-lift kellu jithallas mill-attur meta l-istallazzjoni tkun kompluta.

Dan il-ftehim ġie sorvolat in parti minn skrittura privata li ġiet sussegwentement konkluża bejn l-attur, il-konvenut Christopher Camilleri u s-soċjeta' konvenuta Stalagmites Connection Limited fil-11 ta' Jannar 2020. Jirriżulta illi in segwitu għall-ftehim għall-ordni u konsenja tal-lift konkluż bejn l-attur u l-konvenut fis-16 ta' April Mejju 2019, il-lift ġie ordnat minn u f'isem Stalagmite Connections Limited li kienet ħallset hija stess il-prezz kollu tal-lift inkluz l-ispejjeż tat-trasport tal-lift u biex dan jinħatt f'Malta. Il-lift wasal Malta f'Settembru 2019³.

Parti mill-ammont imħallas mis-soċjeta' konvenuta għal dan il-lift ġie rifiż mill-attur li fil-11 ta' Jannar 2020 ħallasha s-somma ta' €10,180 kif jirriżulta mill-iskrittura privata ffirmata mill-partijiet kontendenti kollha (Dok. GC2), fejn ġie stipolat li dan il-pagament sar espressament *“sabiex jiġi rilaxxat il-lift u trasportat fuq il-post fejn jiġi indikat minn Gerald Camilleri.”* Da parti tiegħu il-konvenut Christopher Camilleri intrabat fuq din l-iskrittura privata li *“jibda jinstalla l-istess lift, u kull responsabbilita' hija a karigu ta' Chris Camilleri (C C Lifts)”*. Ġie riaffermat fuq din l-istess skrittura privata l-obbligu tal-attur li *“hekk kif ikun installat l-istess lift”*, iħallas il-bilanċ fis-somma ta' €3,436, iżda ġie maqbul li dan il-pagament kellu jsir f'isem is-soċjeta' konvenuta Stalagmite Connection Limited għaliex, skont kif ġie dikjarat fuq l-iskrittura privata tal-11 ta' Jannar 2020, kienet din il-kumpannija li kienet ħallset il-pagament tal-lift kollu u spejjeż relatati mat-trasport tal-lift lejn Malta.

Jirriżulta illi l-lift u l-materjal kollu f'kaxxi ppakkjati ġie konsenjat ġewwa l-binja tal-attur hekk kif fil-11 ta' Jannar 2020, l-attur kien ħallas it-tieni pagament li kien dovut skont l-ewwel ftehim. Jirriżulta wkoll illi l-provvista tad-dawl u ilma fil-partijiet

³ Ara Affidavit tal-konvenut Christopher Camilleri, notice of arrival Dok. CC2 (paġna 98) u bill of lading Dok. CC3 (paġna 99).

komuni tal-blokk appartamenti tal-attur, ġiet installata fis-27 ta' April 2020⁴ u dan wara illi l-attur kien applika għal din il-provvista fl-10 ta' Marzu 2020 (Dok. GC3).

Mhux kontestat illi l-attur ma kienx hallas l-aħħar pagament dovut skont il-ftehim tas-16 ta' Mejju 2019 li kellu jithallas kif jitlesta x-xogħol ta' installazzjoni tal-lift, u l-attur jaqbel li l-bibien li kienu ordnati iżda ma kienux twaħħlu mill-konvenut, ġew ikkonsenjati lilu u jinsabu fil-pussess tiegħu.

Ikkunsidrat;

L-attur, Gerald Camilleri, xehed illi wara xi xahar mill-konsenja tal-lift, il-konvenut kien mar iwahħal il-pompi tal-lift u xi bibien iżda mbagħad ma kompliex ix-xogħolijiet, ma reġgħex mar fuq il-post u l-lift halli hemmhekk għal diversi xhur. L-attur xehed illi l-konvenut kien ġablu diversi skużi għaliex ma setax ikompli l-installazzjoni tal-lift, fosthom li kien ma jiflaħx u li l-bibien li kien ordna ma kienux tajbin tant li wara li ġew installati, dawn kellhom jinqalghu. L-attur qal ukoll li wara li kienu għaddew tlieta jew erba' xhur u l-konvenut ma ġiex ikompli bl-installazzjoni tal-lift, kellu jqabbad kuntrattur ieħor biex ikompli l-installazzjoni tal-lift għaliex kien marbut b'terminu għat-tlestija tal-partijiet komuni tal-blokk u l-installazzjoni tal-lift wara li kien biegh ta' diversi appartamenti fil-blokk lil terzi. Dan il-kuntrattur kien bidel il-bibien kollha tal-lift għaliex kienu tassew hżiena, installa l-lift u li ġie wkoll ċertifikat skont il-liġi u b'kollox l-attur kien hallsu s-somma ta' €9,675 (Dok. GC4).

Rigward l-applikazzjoni għall-provvista tad-dawl fil-komun, l-attur qal li huwa kien issottometta l-applikazzjoni hekk kif il-konvenut kien qallu biex japplika, bħalma kien hallsu t-tieni pagament meta l-konvenut kien qallu biex ihallsu. Innega li l-konvenut kien ilu diversi xhur jitolbu biex japplika għall-provvista tad-dawl.

Il-verzjoni tal-konvenut, Christopher Camilleri, hi li l-attur kien naqas milli jwettaq ix-xogħolijiet preparatorji li kien intrabat li jagħmel skont il-ftehim tas-16 ta'

⁴ Xhieda ta' Reuben Bonnici u Dok. RB1, 22 ta' Ġunju 2022.

Mejju 2019, tant illi meta l-lift wasal Malta f’Settembru 2020, il-lift shaft ma kienx għadu kostruwit kollu u kien impossibbli li jinbdew ix-xogħolijiet ta’ istallazzjoni. Skont il-konvenut, l-attur ma kienx għadu lanqas applika għall-istallazzjoni tal-provvista ta’ elettriku 3-phase u din giet istallata biss f’Lulju 2020. Qal illi minhabba f’hekk, ma setax jibda bix-xogħol ta’ istallazzjoni qabel, anke għaliex l-attur kien qallu li m’huwiex dispost iħallas l-ispejjeż addizzjonali biex jinkera *generator* skont kif miftiehem fil-ftehim dwar l-ordni tal-lift.

Ikkunsidrat;

Kif rajna, fl-iskrittura privata tal-11 ta’ Jannar 2020, iffirmata mill-partijiet kollha, il-konvenut Christopher Camilleri intrabat “*jibda jinstalla l-istess lift, u kull responsabbilita’ hija a karigu ta’ Chris Camilleri (C C Lifts)*”. Għall-Qorti, din hi affermazzjoni inekwivoka li għalkemm il-lift gie ordnat mis-soċjeta’ konvenuta, din giet meħlusa minn kull obligazzjoni għall-istallazzjoni tal-lift, liema obligazzjoni jirrizulta li hija esklussivament u unikament tal-konvenut Christopher Camilleri kif del resto pattwit fil-ftehim tas-16 ta’ Mejju 2019. Fil-fatt, meta xehed in kontro-eżami, l-attur ikkonferma illi s-soċjeta’ konvenuta Stalagmite Connections Limited ma kellha x’taqsam xejn mal-istallazzjoni tal-lift u fisser li l-involvement tagħha kien limitat għall-garr u konsenja tal-lift u l-parts anċillari fil-post fejn kellha ssir l-istallazzjoni⁵. Il-konvenut Christopher Camilleri wkoll xehed illi l-flus li kienet irċeviet il-kumpannija Stalagmite Connections Limited mingħand l-attur, tassew kienu dovuti lilha u b’dak il-flus hija kienet tħallset dak li kien dovut lilha in konnessjoni mal-lift.

Għaldaqstant, is-soċjeta’ konvenuta Stalagmite Connections Limited ma għandhiex twiegeb għat-talba tal-attur għar-rifużjoni tal-ispejjeż li huwa nefaq biex il-lift jiġi installat minn terzi, jekk kemm il-darba jirrizulta li hi ppruvata u mistħoqqa, għaliex din it-talba hija msejsa fuq il-kawżali li l-lift baqa’ ma gie **istallat** skont kif miftiehem. Kif stabbilit, il-ftehim dwar l-obbligu tal-istallazzjoni tal-lift sar biss mal-konvenut u dan l-obbligu gie riaffermat *in toto* fuq l-iskrittura tal-11 ta’ Jannar 2020.

⁵ Xhieda tal-attur, 14 ta’ Marzu 2022.

Ikkunsidrat;

Il-Qorti trid tgħaddi issa biex tevalwa x-xhieda u l-provi proċesswali biex tiddeċiedi jekk it-talba tal-attur għar-rifużjoni tal-ispejjeż li allegatament intefqu minnu minhabba l-inadempjenza kontrattwali tal-konvenut, hijiex misthoqqa. Izda preordinatament għal dan l-aċċertament, jeħtieg li jiġi determinat jekk il-konvenut kien inadempjenti fl-obbligi kontrattwali minnu assunti u jekk l-attur kienx ġustifikat li jholl il-kuntratt tal-appalt billi jqabbad bi hlas terzi kuntratturi biex ilestu l-appalt minflok il-konvenut Christopher Camilleri.

Tibda biex tosserva illi huwa prinċipju assodat illi l-l-partijiet f'kuntratt tal-appalt jistgħu jinħallu mill-obbligi kontrattwali tagħhom unilateralment mingħajr ebda obbligu li jagħtu raġunijiet wisq inqas raġunijiet validi għal dan: l-effetti tat-terminazzjoni tal-kuntratt ta' appalt jinsabu regolati mill-Artikolu 1640 tal-Kodiċi Civili li jipprovdi illi min jagħti x-xogħol jista' jholl, meta jrid, il-kuntratt, għalkemm ix-xogħol ikun diga` beda.

Il-Qorti tosserva illi din id-dispożizzjoni legali hija deroga għall-prinċipju fundamentali tal-ligi tal-kuntratti illi f'kuntratt bilaterali jew sinallagmatiku, l-ebda waħda mill-partijiet ma tista' unilateralment tiddeċiedi li tħoll rabta kontrattwali magħmula ma' parti oħra. Fil-kuntratt partikolari tal-appalt, il-ligi trid li min jagħti x-xogħol, cioe` l-appaltant, f'dan il-każ il-konvenut, jista' jagħżel li jholl il-kuntratt meta jrid, tant illi l-ligi tippermetti espressament li l-hall jista' isir anke jekk ix-xogħol ikun inbeda diga`. B'zieda ma' dan, il-ligi tipprovdi wkoll illi l-appalt jinħall immedjatament malli min ikun ta x-xogħol jinforma lill-appaltatur, b'kull mezz li jkun, bid-deċiżjoni tiegħu li jholl il-kuntratt, u dan bla htiega ta' ebda awtorita` jew konferma mill-qorti. Din l-għażla jkollha effett minnufih malli jingħata avviz lill-appaltatur, ikun kif ikun anke verbalment.

In propositu intqal hekk:-

“Illi l-qofol ta’ tali jedd huwa l-aspett unilaterali tiegħu u jidher li tali jedd huwa mibni fuq dak li jiddisponi l-artikolu 1671 tal-Kodiċi Ċivili taljan. Kif gie mfiesser f’dan il-kuntest, “tale diritto puo` essere fatto valere senza darne giustificazione alcuna e senza necessità di accettazione dell’altro contraente, trattandosi di recesso ad nutum, che si perfeziona con la notizia datane all’appaltatore e al prestatore d’opera, e che puo` essere esercitato in qualsiasi momento successivo alla conclusione del contratto, e, quindi, sia quando le opere non abbiano avuto ancora inizio, sia nel corso della loro esecuzione, sia in epoca prossima al loro compimento.”¹⁰

Illi madankollu, f’kaz bħal dan, hija rilevanti ferm **ir-raġuni** għaliex il-kommittent tax-xogħol jagħmel għażla bħal din, u dan għaliex jekk ikollu raġuni tajba biex itemm l-appalt, ikun obligat biss li jhallas lill-appaltatur somma rappreżentanti l-ispejjeż tal-appaltatur u l-valur tax-xogħol wara li jittiehed qies tal-utilita` tagħhom, kif ukoll id-danni li jkun soffra l-istess kommittent. Iżda jekk, d’altronde, il-kommittent ma jkollux raġuni tajba għat-terminazzjoni tal-appalt, huwa jkun irid iħallas lill-appaltatur somma li ma teċċedix l-ispejjeż kollha li jkun nefaġ u l-valur tax-xogħol mogħti, flimkien ma’ somma ohra kif maħsub fis-subartikolu (2) tal-Artikolu 1640 tal-Kodiċi Ċivili:-

“Jekk ma jkunx hemm raġuni valida biex iholl il-kuntratt, min jagħti x-xogħol għandu jhallas biss lill-appaltatur l-ispejjeż kollha u x-xogħol kollu tiegħu flimkien ma’ somma li tiġi meqjusa mill-qorti, skont iċ-ċirkostanzi, iżda mhux iżjed mill-qliegħ li l-appaltatur seta’ jagħmel b’dak l-appalt.”

Għaldaqstant, jeħtieġ illi jiġi stabbilt jekk it-temm unilaterali tal-appalt da parti tal-attur saritx għal raġuni tajba għaliex kif rajna, l-eżistenza o meno ta’ raġuni valida għat-terminazzjoni hija determinanti biex jiġi stabbilit id-drittijiet u obbligi rispettivi tal-partijiet in konnessjoni mal-ħlas tal-ispejjeż tal-appalt.

Talba Principali tal-Attur

Fil-kaz in diżamina, l-appalt baqa' ma ġiex imwettaq mill-konvenut. Huwa jsostni li dan ġara għaliex kien hemm diversi xogħolijiet li l-attur ma kienx għadu lesta fis-sistema tad-dawl tal-binja tant illi sa Lulju 2020, il-post kien għadu mingħajr provvista ta' elettriku 3-phase u kien għad jonqos li jsiru affarijiet oħra fis-sistema elettrika tal-blokk. Jgħid ukoll li l-attur baqa' ma infurmahx li kien lesta l-affarijiet li kien jonqoshom isiru biex huwa jkompli jistalla l-lift, u fil-bidu ta' Novembru ra persuni oħrajn jaħdmu fuq il-lift fil-blokk tal-attur.

Fil-fehma tal-Qorti, il-verżjoni tal-konvenut m'hijiex verosimili. Ibda biex jingħad li l-konvenut kien marbut li jwettaq l-istallazzjoni bejn ġimagħtejn sa tliet ġimgħat wara l-konsenja. Il-konsenja saret f'Jannar 2020. L-attur xehed li l-konvenut beda jaħdem fuq l-istallazzjoni xi xahar wara l-konsenja iżda skont il-konvenut, għalkemm kien waħhal il-parti mekkanika tal-lift u għamel ukoll diversi xogħolijiet oħrajn, l-istallazzjoni ma setgħetx issir b'mod komplut għaliex kien għadu ma kienx hemm provvista ta' elettriku 3-phase fil-binja tal-attur. Huwa minnu li l-elettriku 3 phase ġiet installata fil-binja tal-attur fis-27 ta' April 2020, iżda l-Qorti taqbel mal-attur li dan ma kellux ikun ta' impediment għaliex fil-ftiehim tas-16 ta' Mejju 2019 il-partijiet ipprovdew għal din l-eventwalita' billi ftiehem li jinkera generator 3-phase bi spiża ta' €280, liema spiża l-Qorti fehmet li kellha tkun a kariku tal-attur. Dan sewwasew bil-ħsieb li l-istallazzjoni setgħet titkompla minkejja n-nuqqas ta' provvista tal-elettriku 3-phase u aktar minn hekk, biex il-konvenut ma jkunx moruż fl-obbligu tiegħu li jlesti l-istallazzjoni fi żmien ġimagħtejn jew tliet ġimgħat mill-konsenja. Għaldaqstant, in-nuqqas ta' provvista elettrika 3-phase ma jiswix bhala raġuni tajba għad-dewmien fl-istallazzjoni tal-lift.

Iżda anke jekk għal mument, il-Qorti kellha temmen il-verżjoni tal-konvenut li huwa baqa' ma kerix dan il-generator għaliex l-attur ma riedx iħallas spejjeż żejda, huwa stabbilit mill-provi, senjatament mix-xhieda ta' Reuben Bonnici u Dok. GC3, illi l-provvista tal-elettriku 3 phase fil-blokka ġiet installata fis-27 ta' April 2020 u mhux

f'Lulju 2020 kif allega l-konvenut. Il-konvenut baqa' ma spjegax għaliex l-istallazzjoni ma setgħetx issir jew titkompla wara s-27 ta' April 2020 u għalhekk il-Qorti temmen lill-attur illi effettivament il-lift baqa' ma giex installat għaliex il-konvenut baqa' ma kompliex l-istallazzjoni, u mhux għaliex ma kienx hemm provvista ta' elettriku.

Il-konvenut baqa' ma ressaqx provi konvinċenti biex juri li kien hemm raġuni valida għan-nuqqas tiegħu li jkompli u jlesti l-istallazzjoni tal-lift wara li l-binja kellha provvista ta' elettriku 3-phase fis-27 ta' April 2020. Għalkemm qal li kien għad fadal xi xogħolijiet oħra xi jsiru fil-binja tal-attur qabel seta' jistalla l-lift, ix-xogħolijiet li skont hu kienu għadhom ma sarux, ma jiffigurawx fost dawk ix-xogħolijiet li l-attur kien obligat iwettaq skont kif pattwit fil-ftehim tas-16 ta' Mejju 2019. Il-konvenut fix-xhieda tiegħu qal li ma setax jixgħel il-lift għaliex kien għad hemm "*diversi affarijiet li kien għad jonqos li jiġu installati fis-sistema elettrika tal-blokka*" u jsemmi espressament: "... *is-sistema tal-RVC (Rapid Voltage Change), is-sistema tal-4 Pole Breaker, isistema tas-Surge Arrest u s-sistema tal-Over and Thunder*", liema xogħolijiet madankollu **m'humix kompriżi fil-lista tax-xogħolijiet preparatorji li l-attur kien obligat ilesti qabel seta' jiġi installat il-lift**⁶. Il-Qorti tqis illi kieku l-verżjoni tal-konvenut għandha mis-sewwa u ma setax dak iż-żmien jistalla l-lift għaliex kien hemm xi xogħolijiet fil-binja tal-attur li ma kienux lesti, anke dawk imsemmijin espressament fil-ftehim tas-16 ta' Mejju 2019, l-istess konvenut ma kienx jintrabat bla riżerva fuq l-iskrittura privata tal-11 ta' Jannar 2020 li "*jibda jistalla l-istess lift*". Dan ifisser illi l-obbligu tal-istallazzjoni, billi baqa' invarjat u inkondizzjonat, kellu jitwettaq skont kif pattwit fil-ftehim oriġinali tas-16 ta' Mejju 2019, bejn ġimagħtejn u tliet ġimgaħt mill-konsenja.

Ukoll, u f'kull każ, il-konvenut baqa' ma spjegax għaliex ma kompliex bl-istallazzjoni tal-lift wara li ġie installat il-provvista tad-dawl f'Lulju 2020. Kif xehed huwa stess, kien **f'Novembru 2020** li huwa nnota li l-attur kien qabbaq terzi kuntratturi biex

⁶ Kemm hu hekk il-konvenut imkien ma asserixxa li xi wieħed jew iktar mix-xogħolijiet elenkati fis-sezzjoni '*Client's Preparations*' fil-ftehim tas-16 ta' Mejju 2019 ma kienx għadu ġie eżegwit meta ġie biex jistalla l-lift.

jaħdmu minfloku fuq l-istallazzjoni tal-lift: għall-Qorti, il-fatt li l-istallazzjoni tal-lift giet kompluta minn terzi persuni mingħajr prova li l-attur wettaq xi xogħolijiet ulterjuri apparti l-istallazzjoni tal-elettriku 3-phase f’Lulju 2020, ifisser neċessarjament li dak li kien hemm bżonn isir mill-attur kien gie mwettaq u konsegwentement, ma seta’ kien hemm xejn li kien qed iżomm lill-konvenut milli jlesti x-xogħolijiet appaltati lilu wara li l-post gie fornit bi provvista ta’ elettriku u x-xogħolijiet elenkati fil-kuntratt (*preparatory works*) kienu twettqu.

Anke jekk għal mument kellha taċċetta li l-konvenut kien qed jistenna lill-attur ilesti xi xogħolijiet, kienet tistenna li l-konvenut ikompli bl-istallazzjoni kif appena dawk ix-xogħolijiet ikunu twettqu, u mhux li l-attur ifittex kuntratturi oħrajn **u jhallas spejjeż addizzjonali – li skont l-attur ilaħħqu somma qrib €10,000 - meta kull ma kien għad fadallu jhallas lill-konvenut skont il-ftehim, kien bilanċ ta’ ċirka €4,000.** F’dan l-isfond, il-Qorti tqis illi l-verżjoni tal-attur li huwa kien għamel ħafna żmien iċempel lill-attur biex jiġi jlesti l-lift iżda mingħajr suċċess, u li l-konvenut abbanduna x-xogħol, hija verosimili.

Għaldaqstant, fl-assjem ta’ dan kollu, il-Qorti hi konvinta illi l-verżjoni tal-attur dwar in-nuqqas ta’ adempjenza kuntrattwali tal-konvenut Christopher Camilleri, għandha mis-sewwa u sejra tagħtiha affidabbilita’. Dan ifisser mhux biss li l-konvenut naqas mingħajr raġuni valida jwettaq l-obbligu kontrattwali tiegħu għall-istallazzjoni kompluta tal-lift fiż-żmien pattwit, iżda wkoll illi l-attur kellu raġuni tajba biex jitermina l-appalt a tenur tal-artikolu 1640(3) tal-Kodiċi Ċivili u jqabbad terzi kuntratturi biex ilestu l-appalt li gie abbandunat mill-konvenut.

Dan skont l-insenjament fis-sentenza tal-Prim’Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fl-ismijiet **Raphael Micallef vs Anthony Agius**, deċiża fid-9 ta’ Gunju 2004, fejn intqal:

“Skond id-duttrina u l-gurisprudenza prevalenti, il-kommittent li jrid jelimina d-difetti a spejjeż tal-appaltatur tiegħu għandu qabel xejn jirrivolgi ruhu lil dan, u fl-event li

dan jibqa' passiv jew ma jintlahaqx qbil, il-kommittent jista' jipprocedi direttament għall-eliminazzjoni tad-difetti minghajr il-htiega ta' konferma gudizzjali tal-inadempiment u tal-konsegwenti kundanna tal-appaltatur għall-attwazzjoni specifika;

Il-premess hsieb dottrinali jsib riskontru fl-Artikolu 1127 tal-Kodici Civili tagħna applikabbli għal kaz fejn wiehed jonqos li jadempixxi obbligazzjoni di fare. Adempiment li jippresupponi wkoll li l-obbligazzjoni giet sewwa ezegwita, anke ghaliex, kif saput, "l-artefici għandu jiggarrantixxi l-bonta tax-xogħol tiegħu, u din il-garanzija hi mplicita." (Kollez. Vol. XL P I p 485);

L-artikolu taht kument jipprovdi in effetti illi "fil-kaz li ma tigix ezegwita obbligazzjoni li biha wiehed intrabat li jagħmel xi haga, il-kreditur jista' jigi mogħti s-setgħa li jiehu hsieb jezegwiha huwa nnifsu bi spejjez tad-debitur." Korrettement interpretat, "il-kreditur ta' obbligazzjoni 'di fare' ma hux obligat f'kaz ta' inadempjenza tad-debitur, li jitlob l-awtorizzazzjoni tal-Qorti sabiex jezegwixxi huwa stess l-obbligazzjoni bi spejjez tad-debitur." (Kollez. Vol. XXXIV P III p 809);

Naturalment il-precitat dispost tal-ligi jrid jinqara unitament mal-Artikolu 1125 tal-Kapitolu 16, li hu generalu u komprensiv ta' kwalsiasi obbligazzjoni: "Kull min jonqos li jesegwixxi obbligazzjoni li huwa jkun ikkuntratta, hu obligat għad-danni." Danni dawn li fil-kaz partikolari jridu jkun fil-mizura korrispondenti għall-ispiza necessarja għall-eliminazzjoni tad-difetti;"

Ikkunsidrat;

Stabbilit illi l-attur kien ġustifikat iqabbaad kuntratturi oħrajn, fiċ-ċirkostanzi, biex jitwettqu l-obbligu li l-konvenut naqas milli jezegwixxi, huwa qed jippretendi r-rifużjoni tal-ammont li hallas biex iqabbaad kuntratturi oħrajn biex ilestu x-xogħol ta' istallazzjoni tal-lift. L-attur xehed illi huwa hallas is-somma ta' €9,675 lil terz kuntrattur li ġie inkarigat minnu biex ilesti l-istallazzjoni tal-lift li ġie konsenjat mill-konvenut, u dan għaliex il-konvenut naqas milli jagħmel dan kif obligat. Tassew ġiet

esebita kopja ta' invoice maħruġ minn Eleva Lifts fl-20 ta' Diċembru 2020 f'isem l-attur fis-somma ta' €9,675 dovuta fuq "*lift finalising at qormi*"⁷. Għalkemm dan l-invoice ma fihx deskrizzjoni tal-materjal supplit u x-xogħolijiet li ġew effettivament imwettqin, il-konvenut ma jidhrix li qed jikkontesta l-fatt fih innifsu li l-attur qabba lil terzi biex ilestu l-istallazzjoni u l-fatt li l-lift ġie effettivament installat, u lanqas ma jikkontesta li l-attur tassew ħallas is-somma pretiża jew il-*quantum* tal-ammont pretiż, ħlief għall-fatt illi huwa jinsisti li mhux minnu li l-bibien tal-lift li ġew installati minnu ma kienux jaqblu u kellhom jinqalgħu. Fil-fatt, fix-xhieda tiegħu il-konvenut Christopher Camilleri ċaħad kategorikament li l-bibien ordnati minnu ma kienux jaqblu u li kellhom jinqalgħu u jiġu installati bibien ġodda mill-kuntratturi li tqabdu mill-attur. Madankollu, il-konvenut fit-talba rikonvenzjonali tiegħu talab li jithallas il-prezz ta' bibien tal-lift li huwa kien ordna bi żball u li tħallew fil-proprjeta' tal-attur. Wara li fliet il-provi u x-xhieda l-Qorti tqis li m'hemm xejn li jeskludi li l-bibien li qed jagħmel referenza għalihom il-konvenut huma l-istess bibien li kienu ġew installati minnu iżda ma kienux kompatibbli mal-lift konsenjat u għalhekk tqis illi l-verzjoni tal-attur illi kellhom jinxtrow u jiġu suppliti bibien ġodda għaliex daww suppliti mill-konvenut kienu ordnati ħażin, hija ppruvata fuq bilanċ ta' probabbilitajiet.

Kollox magħdud, il-Qorti hi sodisfatta li t-talba tal-attur għar-rifużjoni tas-somma minnu pretiża in linea tal-prezz imħallas biex jitlesta x-xogħol appaltat lill-konvenut, minħabba l-inadempjenza tal-istess konvenut, hi misthoqqa u għandha tiġi milqugħa.

Talbiet Rikonvenzjonali tal-Konvenut Christopher Camilleri

Illi kif ġie appena deċiż, jirriżulta li l-konvenut qatt ma lesta l-istallazzjoni tal-lift skont il-ftehim tant illi jekk din ġiet kompluta, ġiet kompluta minn terzi inkarigati mill-attur. Dan ifisser illi ma jista' qatt ikun dovut lill-konvenut Christopher Camilleri l-bilanċ pretiż minnu fit-talba rikonvenzjonali tiegħu meta skont il-ftehim, dan il-bilanċ kellu jithallas mat-tlestija tal-istallazzjoni.

⁷ Fuq dan id-dokument hemm miktub bl-idejn "*Pd in full*".

Barra dan il-fatt illi kif diġa' ġie stabbilit, l-attur bħala l-persuna li ta x-xogħol, kellu raġuni valida biex iħoll l-appalt wara li l-post kien ġie fornut bil-provvista ta' elettriku 3-phase fis-27 ta' April 2020 iżda minkejja dan, il-konvenut Christopher Camilleri baqa' ma lestiex l-istallazzjoni tal-lift u abbanduna l-lant tax-xogħol. Il-korollarju ta' dan hu li fiċ-ċirkostanzi l-appaltatur għand dritt għall-ħlas biss ta' "*somma li ma tkunx iżjed mill-ispejjeż tal-appaltatur u l-valur tax-xogħol, wara li jittiehed qies tal-utilità ta' dawk l-ispejjeż u dak ix-xogħol lil min ikun ta x-xogħol kif ukoll id-danni li dan ikun sofra.*" Madankollu, il-konvenut ma ressaqx prova tal-valur tax-xogħol li huwa lahaq wettaq jew tal-ispejjeż li huwa wettaq biex juri illi dawn jeċċedu s-somma komplessiva li l-attur kien diġa' lahaq ħallas għall-appalt. Għalhekk in mankanza ta' provi it-talba tiegħu għall-ħlas tas-somma ta' €4,889 ma tista' qatt tiġi akkolta.

In fine, il-Qorti ma tistax tonqos milli tosserva illi fuq l-iskrittura privata tal-11 ta' Jannar 2020, il-partijiet kollha ftiehm u illi "*l-bilanċ li jammonta għal tliet elef erba' mija u sitta u tletin Euro €3,436 Gerald Camilleri hu obligat li jhallas is-somma kollha hekk kif ikun installat l-istess lift. Dan il-pagament ikun irid jithallas f'isem il-kumpannija Stalagmite Connections Limited sabiex ikun imħallas il-lift kollu.*" Minn dan isegwi illi kwalsiasi bilanċ li seta' kien dovut in konnessjoni mal-konsenja u installazzjoni tal-lift, hu dovut lill-kumpannija konvenuta u mhux lill-konvenut Christopher Camilleri (iżda ma saret ebda talba fir-rigward mis-soċjeta' konvenuta).

Ikkunsidrat;

In kwantu għall-pretensjoni tal-konvenut li huwa dovut mingħand l-attur il-ħlas tas-somma ta' €6,500 in linea ta' spejjeż għall-magazzinaġġ tal-lift għaż-żmien kollu bejn il-wasla tal-lift Malta u d-data meta ġiet installata s-sistema tal-elettriku 3 phase fil-komun tal-blokka tal-attur, din m'hijiex mistħoqqa. Dan qed jingħad għaliex filwaqt li fl-invoice maħruġ mill-konvenut innifsu taħt l-isem tan-negozju tiegħu, C&C Services (Dok. CC4⁸), jingħad illi din is-somma ġiet maħduma bir-rata ta' €22 kuljum "*as mentioned in contract*", minn imkien ma jirriżulta li l-attur qatt intrabat fil-ftehim

⁸ Paġna 104 tal-atti tal-kawża.

tas-16 ta' Mejju 2019 jew fl-iskrittura tal-11 ta' Jannar 2020 – li huma l-uniċi żewġ konvenzjonijiet li ngiebet prova dwarhom fl-atti proċesswali - li jhallas xi kera għall-magazzinaġġ tal-lift, wisq inqas bir-rata ta' €22 kuljum. Huwa minnu li fil-ftehim tas-16 ta' Mejju 2019 l-attur intrabat li jipprovdi “*safe delivery storage*” u fin-nuqqas ikun obligat għall-ħlas ta' €280 in linea ta' spejjeż ta' *extra handling*, konsenja u magazzinaġġ u jirriżulta wkoll illi l-lift, li wasal Malta f'Settembru 2019, ma ġie konsenjat direttament lill-attur minnufih skont kif kien pattwit fil-ftehim tas-16 ta' Mejju 2019⁹ u baqa' jinżamm fil-maħżen tas-soċjeta' konvenuta. Fil-fatt, Mario Grixti xehed illi l-lift dam xi xhur stivat fil-biċċa tal-kumpannija tiegħu u huwa kkonsenja l-lift lill-attur “*kif u meta qaluli nagħmel dan kemm Gerald u kif ukoll Chris Camilleri*”. **Ghalhekk, fil-fehma tal-Qorti, skatta l-obbligu tal-attur li jhallas lill-konvenut is-somma ta' €280 kif pattwit fl-ordni tas-16 ta' Mejju 2019, iżda xejn iktar minn hekk.**

Fil-fatt, ma ngiebet ebda prova li l-attur intrabat b'xi obbligu li jhallas kera għall-magazzinaġġ tal-lift bejn il-wasla tal-lift f'Malta u l-konsenja fil-post tal-istallazzjoni u aktar minn hekk, l-allegazzjoni tal-konvenut illi hu dovut ammont ulterjuri mingħand l-attur in linea ta' magazzinaġġ tal-lift għal disa' xhur shaħ, baqgħet mhux ippruvata. Mill-ftehim iffirmit fil-11 ta' Jannar 2020 jirriżulta illi l-attur ħallas lis-soċjeta' konvenuta bl-aċċettazzjoni tal-konvenut, it-tieni pagament li kien dovut skont l-ewwel ftehim u l-attur afferma li l-lift ġie konsenjat fil-binja tiegħu minnufih wara. Dan ifisser li mhux minnu li l-lift kellu jiġi maħżun għal disa' xhur shaħ meta dan wasal Malta f'Settembru 2020 u ġie konsenjat lill-attur f'Jannar 2020.

Magħdud dan il-fatt illi l-Qorti tistenna illi kieku tassew il-konvenut kellu jedd għall-ħlas ta' xi kera għall-magazzinaġġ tal-lift tal-attur wara li dan wasal Malta f'Settembru 2020 sakemm ġie konsenjat lill-attur, u jew kien qed jistenna li jiġi rifiuż xi spejjeż li seta' ħallas lil terzi fir-rigward, din il-pretensjoni kellha tkun kompriża fil-ftehim li sar bejn il-partijiet kollha fil-11 ta' Jannar 2020 fejn ġew stipolati u riaffermati l-obbligi rispettivi tal-partijiet fir-rigward il-konsenja u istallazzjoni tal-lift,

⁹ Dok. GC1 – paġna 33 tal-atti tal-kawża (“Delivery”).

jew, fl-agħar ipotesi, kien isir xi aċċenn għal din il-pretensjoni fil-messaġġi li jidher li ntbagħtu mill-konvenut lill-attur f'Novembru 2019 b'talbiet biex jistalla dan il-lift (Dok. CC3). Il-Qorti ma tistax ma tosservax, in fine, illi meta xehed in kontro-eżami, il-konvenut sqarr li l-lift inżamm għal disa' xhur għand Mario Grixti, cioè' d-direttur ta' Stalagmite Connections Limited, liema kumpannija madanakollu, ma talbet ebda ħlas talli l-lift giet maħżuna għandha sakemm giet konsenjata lill-attur u Mario Grixti mkien ma qal fix-xhieda tiegħu li l-konvenut kien ħallsu għall-magazzinaġġ ta' dan il-lift.

Għaldaqstant, it-talba rikonvenzjonali tal-konvenut in kwantu għall-ħlas tas-somma ta' €6,500 mhijiex mistħoqqa u sejra tiġi miċħuda iżda sejra tintlaqa' biss in kwantu l-ħlas tas-somma ta' €280 kif pattwit fil-ftehim tas-16 ta' Mejju 2019 għaliex il-lift ma giex ikkonsenjat direttament fil-post fejn kien gie installat u l-attur, evidentement, ma pprovdiex *safe delivery storage* skont kif kien marbut li jagħmel skont il-ftehim;

Ikkunsidrat;

In kwantu għat-talba tal-konvenut għall-ħlas tas-somma ta' €1,500 rappreżentanti l-prezz ta' xi bibien addizzjonali mhux relatati mal-lift tal-attur li kienu ġew konsenjati lill-attur flimkien mal-lift bi żball, il-Qorti tqis li din m'hijiex mistħoqqa. Il-konvenut xehed illi l-attur irrifjuta li jirritorna dawn il-bibien. Iżda l-Qorti tosserva illi għalkemm il-konsenja tal-lift saret f'Jannar 2020 ma jirrizultax li l-konvenut qatt talab lill-attur biex jirritornahom¹⁰. Inoltre, il-Qorti kienet tistenna li turriskontra dokument dwar l-ordni ta' dawn il-bibien li juri mhux biss li l-valur tagħhom jikkombacċja mal-prezz mitlub mill-konvenut iżda wkoll l-ispecifications tagħhom u dan biex jintwera illi tassew dawn ma jappartjenux lill-lift tal-attur iżda kienu ordnati għal terzi persuni u m'humiex effettivament parti mill-lift tal-attur li dwaru huwa kien diġa' ħallas is-somma totali ta' €15,334 f'żewġ pagamenti. Kif diġa' gie stabbilit iktar qabel, ma hemm xejn fil-provi li tikkonvinċi lill-Qorti li dawn mhumiex l-istess bibien li l-

¹⁰ L-invoice li skont il-konvenut jirrappreżenta l-prezz ta' dawn il-bibien, ma fihix data.

konvenut waħħal fil-lift tal-attur iżda li eventwalment kellhom jinqalgħu mill-kuntratturi l-ġodda inkarigati minnu għaliex ma kienux kompatibbli mal-istess lift.

Il-Qorti ma għandha quddiemha ebda talba rikonvenzjonali biex l-attur rikonvenzjonat jiġi kundannat jagħti lura xi bibien lill-konvenut iżda għandha quddiemha biss talba għall-ħlas tal-valur tal-bibien u konsegwentement, tista' tiġġudika biss dwar it-talba li saritilha fir-Rikors promotur u xejn iktar minn dan.

Kollox magħdud, il-Qorti ma tqisx li l-konvenut seħħlu jipprova sal-grad meħtieġ, cioè' fuq bażi ta' bilanċ ta' probabbilitajiet fuq il-preponderanza tal-provi, li huwa kien ikkonsenja bi żball lill-attur xi bibien intizi għal terzi persuni u li dawn thallew intatti fuq il-post tal-konsenja. Wisq inqas irnexxielu jipprova sodisfaċjentement il-valur ta' dawn il-bibien li jishaq li kellhom jiġu ritornati lilu.

Għaldaqstant, salv għall-ammont ta' €280, it-talbiet rikonvenzjonali tal-konvenut, billi ma ġewx ippruvati kif imiss, ma jisthoqqilhomx jiġu milqugħa u sejrin jiġu miċhuda.

Għal dawn il-motivi kollha, tiddisponi mit-talba prinċipali tal-attur Gerald Camilleri billi filwaqt li tilqa' l-eċċezzjonijiet kollha ta' Stalagmite Connections Limited fir-Risposta tagħha u tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenut Christopher Camilleri safejn mhux kompatibbli ma' dak hawn deċiż, tilqa' t-talba ta' Gerald Camilleri limitatament billi tikkundanna lill-konvenut Christopher Camilleri jhallsu s-somma ta' disat elef sitt mija u hamsa u sebghin Euro (€9,675) rappreżentanti somma mhallsa lil terzi għall-istallazzjoni ta' lift, bl-ispejjeż tat-talba prinċipali ikunu a kariku tal-istess konvenut Christopher Camilleri, hlief dawk tas-socjeta' konvenuta Stalamite Connections Limited li huma a karigu tal-attur.

In kwantu għat-talbiet rikonvenzjonali tal-konvenut rikonvenzjonant Christopher Camilleri, filwaqt li tilqa' l-eċċezzjonijiet fir-Risposta tal-attur rikonvenzjat, Gerald Camilleri, biss safejn huma kompatibbli ma' dak hawn

deċiż, tilqa' biss parzjalment l-ewwel talba u tiddikjara li l-attur Gerald Camilleri huwa debitur tal-konvenut Christopher Camilleri fis-somma ta' mitejn u tmenin Euro (€280) u għall-fini tat-tieni talba, tikkundannah ihallsu l-istess somma ta' €280, bl-imghax mid-data tal-invoice Dok. CC4, 8 ta' Lulju 2020.

L-ispejjeż tal-kontro talba jiġu sopportati interament mill-konvenut rikonvenzjonant Christopher Camilleri.

DR. RACHEL MONTEBELLO

MAGISTRAT.